Participarea României
la expoziţia internaţională dela New-York
Expunerea d-lui prof. D. Gusti

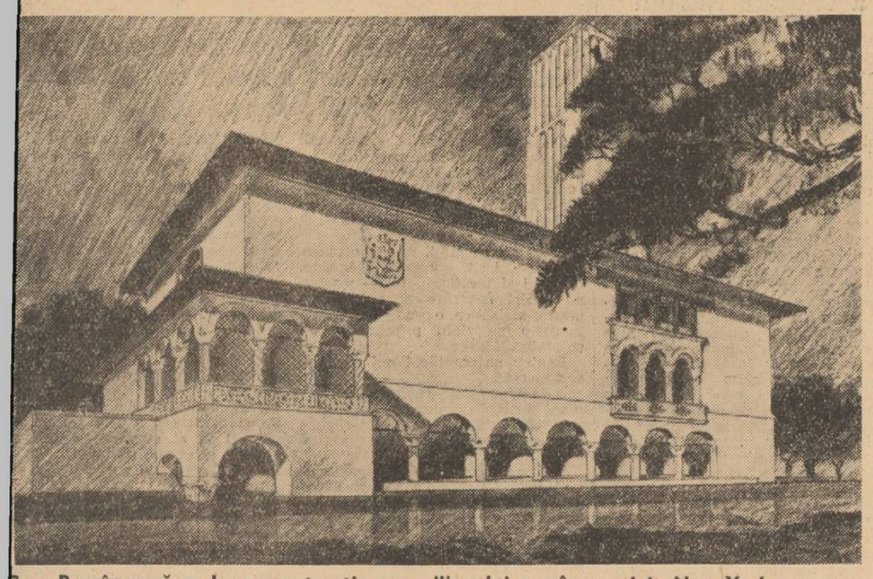

Casa Românească, a doua construcţie a pavilionului român esc dela New-York.
arh. *Octav Doicescu*

D. prof. D. Gusti, comisarul general al României pentru expoţia internaţională ce se va deschide în Mai anul viitor la New-York, a primit eri pe reprezentanţii presei, cărora le-a făcut o aplă expunere asupra organizării participării ţării noastre la expoziţia dela New-York. D-sa a arătând că, participarea României la expoziţia universală din New-York se sprijină, în primul rând, pe dorinţa vie a unei naţiuni — prea tânără ca să fi avut vremea unei suficiente amintiri internaţionale — de a atrage marelui public american măsura, cât mai amplă şi exactă, a tuturor posibilităţilor sale constructive, economice şi culturale. Datori de ele, România se va strădui să afirme, într'o măsură egală, aspiraţiile ei cele mai sincere de colaborare cu toate cercurile interesate de peste ocean, în spiritul expoziţiei, pe care ea o consideră drept forma superioară a închinăciunilor umanităţii către progres şi către un viitor mai bun.

Plecând dela convingerea că, insuficient sau fals munoscută până în prezent peste ocean, România trebue să focalizeze, cât mai adânc şi din toate punctele de vedere, prilejul pe care i-l oferă expoziţia universală dela New-York, de a-şi afirma, pe de o parte vastele sale posibilităţi culturale şi economice, pe de alta năzuinţele ei politice de pace şi de construcţie, astfel cum M. S. Regele se străduieşte să le împlinească astăzi — ne-am străduit să dăm tuturor problemelor de care este legată participarea noastră la aceastâ manifestare, examenul cel mai serios şi soluţia cea mai potrivită intereselor noastre.

In cadrul expoziţiei internaţionale din 1937 de la Paris, unde pavilioanele româneşti au fost considerate de publicul vizitator, de presa şi oficialitatea franceză ca şi de marele juriu internaţional al expoziţiei, printre cele mai reuşite, România a ţinut să se afirme, conformându-se cu strictele temei generale a acestei manifestări, sub raportul „artelor şi tehnicei în viaţa modernă". Urmând aceleaşi dorinţe de identificare cu rosturile generale ale manifestării, ţara noastră va cerca să prezinte anul viitor, la New-York, contribuţia pe care ea, pe temeiul valorilor specifice, o poate aduce, în toate domeniile, „Lumii de mâine".

Această contribuţie România o va înfăţişa în trei mari grupe: un pavilion naţional, în suprafaţa construită a expoziţiei; o „Casă românească", ridicată în suprafaţa descoperită, şi o serie de manifestări artistice, menite să întregească imaginea din expoziţie a ţării noastre.

Pavilionul naţional românesc, situat pe latura dreaptă a „Hallului naţiunilor", este o clădire îmbrăcată în întregime în marmoră românească de Ruschiţa: unul dintre cele mai frumoase materiale de construcţie din Europa, care a constituit la Paris, una din revelaţiile Expoziţiei. De data aceasta însă, marmora nu se mai prezintă în lespezi şi blocuri simple: pe aproape fiecare placă s'a sculptat motive decorative româneşti.

Ca şi decoraţia exterioară, arhitectura pavilionului este, de asemeni, bazată, într'o largă măsură, pe vechi motive româneşti. Cât priveşte materialul care va fi expus în acest pavilion naţional, el va prezinta sintetic şi plastic, contribuţia propriu zisă a României la tema generală a expoziţiei: la parter, valorile prin care ştiinţa românească — prin institutele sale ştiinţifice — contribue la civilizaţia universală; la mezanin, înfăţişarea mijloacelor prin care civilizaţia noastră ţărănească se îndreaptă către marea civilizaţie de mâine, a umanităţii. Aci se vor expune, pentru întâia dată, principiile unei mari reforme sociale, menite să aşeze şi organizeze viaţa ţărănească din România, pe temeiuri cu totul originale şi extrem de active: legea serviciului social, rezultatul unei îndelungi experimentări pe teren a unei iniţiative a M. S. Regelui Carol II, realizată prin intermediul unuia din primele sale aşezăminte culturale „Fundaţia Principele Carol".

Vor impresiona, în deosebi: o mare friză în metal bătut, înfăţişând istoria românilor, un imens plafon luminos realizat din blocuri mari de sare, o uriaşă hartă plastică a României alcătuită din imagini în relief, lucrări de artă datorate celor mai de seamă sculptori şi pictori români.

Deopotrivă de neobişnuite vor fi diferitele lucrări, panouri şi coloane din alabastru, luminate interior, care vor împodobi pavilionul: material specific României, distins la Paris de juriul internaţional al expoziţiei, cu nenumărate diplome — extrem de interesant ca efect decorativ şi luminos.

„Casa românească", situată în suprafaţa descoperită şi în imediata apropiere a pavilionului naţional, este o impresionantă construcţie în curat stil românesc: cu parter, două etaje şi balcoane lucrate în întregime din piatră, după vechile modele aflate în mănăstirile ţării; o vastă terasă şi un turn ridicate peste întreaga expoziţie, în felul caselor oltenesti: ca linie, Casa românească are o arhitectură caldă şi comunicativă, amestec de adhitectură populară cu bolţi şi elemente datorate acelui stil atât de caracteristic mănăstirilor ţării.

Casa, întregită cu o curte înconjurată cu un sistem de pergole, va înfăţişa contribuţia artei româneşti la civilizaţia de mâine, prezintată în cadrul unui restaurant românesc. Restaurantul va grupa elemente din două stiluri diferite: în primul rând, săli decorate ţărăneşte, urmând o desfăşurare regională, fiecare ţinut fiind prezentat cu toate particularităţile creaţiilor sale de artă populară; în al doilea rând, săli decorate cu elemente caracteristice vechilor interioare boereşti din România. In fine, etapul ultim al „Casei româneşti" va înfăţişa principalele aspecte, de ordin istoric şi contemporan, chemate să întregească, în real, imaginea ţării: specificul naţional românesc, începând cu cele mai variate forme ale peisagiului ţării şi terminând cu toate produsele şi avuţiile ţării.

Pentru a preciza întreaga gamă a valorilor spirituale româneşti, comisariatul general român va adăoga celor două pavilioane o serie de manifestări artistice, unele cu caracter permanent, altele grupate în cadrul unei „Săptămâni româneşti", două concerte de muzică simfonică românească, dirijate de maestrul George Enescu, o serie de festivaluri de dans şi muzică românească, executate de un grup de peste 100 ţărani români, etc.

Alături de toate acestea, participarea României la expoziţia universală dela New-York va mai cuprinde o expoziţie de artă a marelui sculptor român Brâncuş; participări în alte pavilioane ale expoziţiei, cum de pildă a acelei de turism şi comunicaţii; un ciclu de spectacole coreografice ţărăneşti în marele amfiteatru al expoziţiei, cum şi o bogată literatură documentară, publicate sub semnul tuturor adevărurilor româneşti şi în spiritul expoziţiei.

Căci, la New-York, România râvneşte să fie cunoscută, în toată diversitatea ei, ţară dornică de muncă şi de prietenie; aliată vrednică a oricăror idei de progres, nicăieri mai reale ca în expoziţia din anul viitor şi, în genere, în toate manifestările de peste ocean.

Pentru organizarea statisticei agricole

Conferinţele statistice in ţinutul Nistru

Cuvântarea d-lui prof. G. Ionescu-Siseşti ministrul agriculturii

In zilele de 4 şi 5 Noembrie c., s'a ţinut la Chişinău, adunarea tuturor organelor agronomice din ţinutul Nistru. Scopul acestei adunări a fost de a se discuta neajunsurile pe cari le întâmpină organele de specialitate la întocmirea statisticilor agricole şi găsirea mijloacelor de a înlătura aceste neajunsuri.

Discuţiile au fost conduse de d. ing. Const. Filipescu, directorul studiilor şi au asistat şi d-nii ministru Ionescu-Siseşti şi Dinu Simian, rezident regal.

D. director C. FILIPESCU explică rostul statisticei agricole şi însemnătatea ei.

D. ing. MATEEVICI-Tighina, a insistat asupra lipsei de personal şi mai ales, a lipsei de elemente specializate în statistică, lipsă foarte simţită la serviciile agricole judeţene.

D. ing. ALEXANDROPOL, şef de circumscripţie agricolă în jud. Orhei, spune că notarii comunali dau unele date serviciului agricol şi altele prefecturii. Iar administratorul agronom dela Celaru, spune că organele agronomice nu-şi pot lua răspunderea datelor culese de notari.

D. col. TEODORESCU, prefectul judeţului Lăpuşna obiectează că, în felul acesta, agronomii nu ar cunoaşte situaţia din regiunea lor.

D. ing. CAZACLIU spune că deşi birourile prevăzute în legea de organizare a ministerului agriculturii, pentru serviciile agricole judetene, nu sunt completate cu personal, crede totuş, că tot agronomii trebue să întocmească statisticile agricole. Cere, numai, ca imprimatele să fie trimise din timp.

D. ing. CHERDEVAREANU, conferentiar de mecanică agricolă la facultatea agronomică din Chişinău, vorbeşte despre nevoia unui recensământ general agricol.

D. C. FILIPESCU, directorul serviciului de studii şi statistică agricolă, spune că răul vine dela origină, adică dela comuna rurală, acolo unde se întocmeşte, de fapt, statistica agricolă. Căci la celelalte institutii pe unde trec, statisticile sunt numai controlate şi concentrate. Dar avem peste 500 agronomi în comunele rurale. Deci, pentru aceste 500 comune putem avea date comune.

D. ministru şi noi, ştim că aveti lipsă de personal. D-sa va admite să dati un suplıment de plată functionarului care s'ar ocupa cu statistica agricolă, după cum admite, ca să angajaţi, la judeţ, un specialist cu diurnă.

D. inspector cadastral FOTESCU, crede că ar fi bine ca fiecare comună să-şi aibă un plan pe care să figureze, proprietăţile tuturor sătenilor.

Se mai face propunerea să se completeze locurile de administrator de păsune, prin elemente cu scoli inferioare de agricultură, cari pot fi foarte buni agenti statistici.

Vorbeşte, apoi d. ing. CARAUŞ, fost preşedinte al Camerei agricole Lăpusna, iar d. director C. FILIPESCU dă explicatii în legătură cu prevederile legii pentru organizarea agriculturii.

CUVÂNTAREA D-LUI MINISTRU AL AGRICULTURII

D. prof. GH. IONESCU-SIŞEŞTI, ministrul agriculturii, răspunzând tuturor, a spus: „Nu vă puteţi desinteresa de statistica agricolă. Pentru organizarea exportului şi pentru legăturile economice şi financiare, pe cari ţara noastră le are cu alte ţări, statistica agricolă este indispensabilă. Dar ea vă este necesară fiecăruia din dv., cari sunteţi chemaţi să îndrumaţi pe agricultori. Este foarte adevărat că sunteţi aglomerati de lucrări de birou. Eu doresc şi am spus tuturor d-lor directori din minister, să vă uşureze, pe cât se poate, de ele. Dv. trebue să vă conformati instrucţiunilor ce vi se trimit, pentru întocmirea acestor statistici şi să le înaintaţi la termen. Când este vorba de circulări, cari trebue să ajungă la comunele rurale, le vom tipări noi la centru, iar dv. le veţi distribui, numai, comunelor.

„In ce priveşte lipsa de personal, în alte ţări nu există impiegaţi şi dactilografe. Fiecare din dv. trebuie să învăţaţi dactilografia. Să cereţi şi vă vom da maşini de scris. Să umblaţi cu ele după dv. şi oriunde vă opriţi, să vă faceţi lucrările şi de acolo să le expediaţi. Au importanţă şi lucrările de reformă agrară, cari sunt pe sfârşite. Dar prima dv. atribuţie este contactul zilnic, practic, pe loc, cu populaţia satelor. In loc de câteva conferinţe, prefer să-mi spuneţi că aţi făcut câteva gropi de nutreţ, că în comunele dv. se fac ogoare de toamnă, că nu se seamănă grâu nesulfatat, că se însămânţează cu maşina, că se seamănă numai porumb ales şi încercat etc.

UN INDEMN CATRE SPECIALIŞTII MINISTERULUI

„Vă mai atrag atenţia că toti specialiştii ministerului — ingineri agronomi, ingineri silvici si medici veterinari — trebuie să lucreze umăr la umăr pentru ridicarea ţăranului. Dacă nu lucraţi în armonie şi nu vă completati unul pe altul, acţiunea dvs. se zădărniceşte.

„De asemenea, vă repet şi cu această ocazie, că organele administrative reprezintă autoritatea tuturor ministerelor. D-nii directori de servicii agricole trebue să fie în permanent contact cu d-nii prefecţi. Dacă în ultimul timp am putut să marcăm un progres real în agricultură, aceasta se datoreşte desigur, străduintelor dvs., dar şi sprijinul pe care vi l-au dat d-nii prefecţi. Dvs. sunteţi organe de specialitate, d-lor sunt organe de autoritate.

In altă ordine de idei, vreau să vă vorbesc despre acţiunea de îndrumare a plugarilor, pe care o face ministerul. Aş dori ca oriunde se găseşte un agent al ministerului agriculturii (agronom, veterinar, silvicultor), dela orice instituţie ar fi el, să ia asupra lui citirea şi explicarea săptămânală a îndrumărilor ce trimitem la sate. Să nu spuneţi că oamenii nu vin să asculte aceste îndrumări. Dacă nu vin, înseamnă că dvs. nu sunteţi buni pedagogi, nu ştiţi să ţineţi oamenii împrejurul dvs., nu ştiţi să-i interesaţi la ceeace spuneţi. Sunt sigur, însă, că marea majoritate dintre dvs., sunteţi ascultati si că acţiunea dvs. îşi dă roadele dorite de noi toţi şi aşteptate de ţara întreagă.

Doresc ca din aceste conferinţe — pe cari le veţi continua sub conducerea şi îndrumarea specialiştilor ministerului meu — să iasă cele mai bune soluţii pentru punerea pe baze solide a acestui mijloc de cunoaştere a stărilor de fapt şi a progreselor realizate în agricultură care este statistica agricolă".

După plecarea d-lui ministru—însoţit de persoanele cu cari a venit — d. Petru Morcovescu, şeful statisticii agricole, a dat lămuriri tehnice în legătură cu completarea rubricelor din diferitele tablouri de statistică agricolă.

—xXx⊙●⊙xXx—

Manifestări culturale şi sociale
la T.-Severin

T.-Severin, 9 Nov.

Incă din primăvara acestui an a luat fiinţă în localitate un cămin cultural judeţean, cum şi un cămin cultural orăşenesc.

Căminul orăşenesc cu numele de Sf. Nicolae are sediul la şcoala nr. 3 de băeţi şi are ca director pe pr. prof. D. Vişan, iar ca preşedinte pe d. prof. D. Dicu.

Căminul cultural orăşenesc a hotărât să organizeze, în fiecare Duminică, între orele 3½—5 d. a. şezători culturale, apoi, cu ajutorul material al autorităţilor şi oamenilor de bine să înfiinţeze o cantină pe lângă şcoala primară nr. 3 de băeţi unde să se dea masă de prânz gratuit pentru 20-30 de săraci bătrâni şi orfani lipsiţi de mijloace.

Conducerea căminului, prin membrii lui, va căuta să identifice locuinţele infectate de tuberculoză, apoi să înfiinţeze o bae populară pentru cartierul Ostroveni, să dea consultaţii medicale gratuite săracilor, să identifice casele de prostituţie şi de întâlniri şi să ceară autorităţilor închiderea lor, etc.

Prima manifestare culturală va fi Duminică 13 crt. după amiază, în localul şcoalei primare nr. 3 de băeţi.

Alba Iulia în sărbătoare
Prăsnuirea onomasticei Marelui Voevod Mihai şi aniversarea a 337 de ani dela uciderea mişelească a lui Mihai Viteazul

Alba-Iulia, 9 Noembrie

Ziua de 8 N-brie a fost pentru Alba Iulia o zi de mare înălţare sufletească la care a participat toată suflarea românească, pentru a proslăvi pe tânărul vlăstar Mihai şi a se închina în memoria martirului ucis mişeleşte, voevodul Mihai Viteazul.

La ora 10 a. m. a sosit, cu trenul, d. prof. Nicolae Iorga, consilier regal, însoţit de o delegaţie a Ligii culturale, compusă din d-nii prof. Ştefan Pop, general M. Schina, prof. I. Brătulescu, dr. Crăciunescu şi D. Dinca.

Dela gară oaspeţii s'au îndreptat spre biserica protopopească din centrul oraşului, unde d. prof. Iorga, vizitând biserica, a descoperit o frescă bizantină foarte veche, precum şi alte lucruri importante. Domnia sa a declarat că aceste obiecte reprezintă o mare valoare şi că ele pot fi expuse în cele mai mari muzee. D. prof. Iorga a promis o subvenţie de 200.000 lei pentru îngrijirea lor.

LA CATEDRALA INCORONARII

După vizitarea bisericei, asistenţa s'a îndreptat spre Catedrala Incoronării unde P. S. dr. Partenie Ciopron, episcopul armatei, asistat de un sobor de preoţi şi diaconi, a oficiat serviciul religios pentru prăsnuirea onomasticei Marelui Voevod Mihai şi parastasul pentru odihna sufletului aceluia care a făcut prima unire a românilor, Voevodul Mihai Viteazul.

Cuvântarea d-lui prof. N. Iorga

După serviciul religios, d. profesor N. Iorga a rostit o cuvântare în care a subliniat biruinţele şi jertfa lui Mihai Viteazul, dela moartea căruia s'au împlinit 337 de ani.

Apoi d-sa a adăugat:

Am vrut anul acesta să-l amintim, nu acolo unde în anul viitor vom ridica o biserică de expiere, ci am vrut să-l amintim, noi, Liga Culturală, în care se adună sufletul acestui popor, în locul marii biruinţe.

Dispărând în mijlocul batjocurii duşmanilor şi sub ochii fără lacrimi ai celor puţini cari erau lângă dânsul, el a lăsat o moştenire. El ni vorbeşte astăzi cu privire la moştenirea lui şi ni spune aşa: să fiţi gata oricând a jertfi totul, pentru scopurile cele înalte şi veşnice ale poporului vostru. Nici un om nu trăieşte pentru el, ci aduce prinosul lui la ceiace au adus alţi oameni şi pregăteşte în felul acesta viitorul poporului său. De-i vor păstra amintirea sau nu, aceasta n'are nici un preţ. Datoria trebuie îndeplinită până la sfârşit.

Şi el ştia că aceia ce i-a lipsit lui atunci şi ce l-a făcut să sângere de sabia duşmanilor va răsări în generaţia următoare. Şi a răsărit. Crezul lui s'a coborît în mintea cărturarilor. O minunată literatură a îndemnat către desrobirea celor robiţi şi către Unirea Românilor împreună. Şi ţăranii de aici din Ardeal, după trecere de vreo două veacuri, s'au ridicat, fără a-i cunoaşte numele, pentru a urmări scopurile lui. Şi, frânt pe roată, Horia a jertfit aceluiaş crez căruia l-a jertfit perind de sabie duşmană Mihai Viteazul pe câmpia Turdei.

Şi au fost oameni cari au putut crede că şi această jertfă este în zădar.

Dar au mai trecut dela jertfirea aceasta a ţăranilor ardeleni zeci de ani, s'au împlinit veacuri şi Regele Ferdinand a intrat în fruntea ostaşilor săi în văile Ardealului. Invins odată, cu dârzenie românească a început din nou, până ce clipa izbăvirii a sosit. Nu prin mila nimănui.

Dacă România de astăzi ar fi din mila cuiva, ar putea porunca aceluia să desfacă aceiace s'a făcut. România aceasta am făcut-o noi cu toate puterile noastre şi nimeni pe lume nu poate s'o desfacă. Moşteniera Huniadeştilor de odinioară cari în biserică străină se odihnesc alături, moştenirea lui Vodă-Mihai, a lui Horia şi a neuitatului Rege Ferdinand stă în seama noastră. Este în seama Regelui, în jurul căruia ne strângem, este în seama copilului minunat care îl va moşteni.

Şi Mihai Viteazul ni spune din adâncul vremurilor: Să fiţi viteji, drepţi şi credincioşi, aşa cum a fost el.

Iar din partea mea, eu nu pot să încheiu decât cu ceiace este de sigur şi în inima d-voastră a tuturor, spunând: Dă Doamne să se prefacă în praf şi fum, sub picioarele lui Carol al II-lea, oricine ar îndrăzni să se atingă de această sfântă ţară.

❖

La sfârşitul slujbei d. prof. N. Iorga a felicitat călduros pe P. S. episcop pentru slujba atât de impresionantă, spunând că a asistat la una dintre cele mai frumoase slujbe religioase care poate fi ca model.

*

A urmat revista şi defilarea în faţa Cercului militar, după care întreaga asistenţă a trecut în sala Unirii, unde s'a inaugurat biblioteca, de peste 3000 de volume, donată de Liga culturală, municipiului Alba Iulia.

D. primar Victor Constantinescu a mulţumit d-lui preşedinte al Ligii culturale, la care d. prof. Iorga a răspuns arătând importanţa operelor donate.

*

La ora 1 d. a. a fost un banchet la restaurantul „Dacia".

Congresul Asociaţiei
clerului ortodox din Ardeal şi Banat

Timişoara, 9 Noembrie

In vederea congresului anual al asociaţiei clerului ortodox „Andrei Saguna" din mitropolia Ardealului, Banatului, Crişanei şi Maramureşului, care se va deschide la Timişoara mâine dimineaţa, au sosit în cursul zilei de astăzi delegaţi din întreaga provincie a metropolitanei.

In vederea acestui congres au sosit şi P. S. Lor episcopii Andrei Magheru, al Aradului, şi Vasile Lăzărescu, al Caransebeşului, fiind primiţi în gară d şefii autorităţilor şi o delegaţie de preoţi, în frunte cu pr. econom stavrofor dr. Gheorghe Ciuhandru, preşedintele Asociaţiei şi Patriche Ţucra, protopopul Timişoarei.

Astăzi, la ora 4 d. a., membrii comitetului central al Asociaţiei s'au întrunit în sala culturală dela biserica din cartierul Principele Carol, examinând rapoartele generale administrative şi economice şi discutând problemele şi propunerile intrate în vederea congresului.

La ora 6 d. a., în aceeaşi sală, a fost o consfătuire intimă a preoţimii sosite la congres şi s'au făcut propuneri comisiunilor pentru examinarea rapoartelor comitetului central.

Astăseară la ora 8 jum., s'a oficiat un serviciu religios în biserica din piaţa Asanesti, de preoţii locali.

In cadrul Sf. Liturghii ce se va oficia mâine dimineaţă, se va face şi un parastas pentru pomenirea memoriei marelui luptător naţionalist şi poet Octavian Goga.

—xXx⊙●⊙xXx—

Lupta impotriva scumpetei la Făgăraş

Făgăraş, 8 Noembrie

Făgăraşul este cel mai scump oraş, în special la articolele alimentare de prima necesitate. Eri, citeam în ziarul „Universul" preţurile alimentelor, din T.-Severin, oraş mult mai mare decât al nostru, şi care erau: carnea de vacă grasă cal. I lei 16 kg.; carne de vacă slabă cal. II lei 16 kg.; carne de junincă lei 20 kg.; carne de viţel de lapte lei 24 kg.; carne de oaie şi berbec nebătut lei 14 kg.; carne de porc 28 lei kg.; osânza lei 32 kg.; osânză topită 38 lei kg.; pâine neagră din făină integrală, în greutate de 900 grame, 6 lei.

La Făgăraş, preţurile la aceleaşi alimente, sunt: carnea de vacă 24 lei kg.; carnea de viţel 30-32 lei kg.; carnea de oaie 20 lei kg.; carnea de porc 32-34 lei kg.; osânza 38-40; untura topită 44-48 lei kg.

Pâinea se vinde cu 8 lei kg.

Deşi suntem într'o regiune unde lemnele sunt din abundenţă, lemnele se vând cu 80 bani kg. pe când la T.-Severin se vând cu 66 bani kg. Ouăle au ajuns la 3 lei bucata.

Curier judiciar

Alt aspect al traficurilor dela ministerul finanţelor

D. jude-instructor Odăgescu, al cab. 4, a audiat Miercuri numeroşi martori şi informatori în afacerea traficurilor cu numiri şi înaintări în cadrele personalului ministerului de finanţe.

❖

Miercuri urmă să se judece la Camera de acuzare a Curţii de apel din Bucureşti apelurile făcute de prevenţii ADARDO GIULLIANELLI şi AUREL TANASESCU-ZAHIA, primii arestaţi în cauză, contra jurnalului tribunalului local secţia Notariat, prin care li s'au confirmat mandatele de încarcerare la Văcăreşti, precum şi apelul făcut de d. prim-procuror Radu Pascu contra jurnalului aceluiaşi tribunal prin care s'a infirmat mandatul de arestarea avocatului Al. Mârza.

Nu s'au făcut însă rapoartele legale în dosar.

De aceea desbaterea s'a amânat pe mâine.

Apelurile in materia C. A. M.-ului

Trib. Ilfov s. III, format cu d-nii judecători Miron Druţu, Knobloch şi procuror Antonescu, a judecat Miercuri apelul parchetului local contra cărţilor de judecată pronunţate de câteva judecătorii de ocol din Capitală prin care şi-au declina—în favoarea tribunalului—competenţa de a judeca apeluri declarate contra unor procese verbale de contravenţie la legea C. A. M.-ului.

Judecătoriile hotăriseră că, cf. art. 87 din legea specială, competenţa rezolvării acestor apeluri revine instanţei superioare.

In apel, reprezentantul ministerului public a pus concluzinti în sensul că rău şi-a declinat competenţa prima instanţă, deoarece procedura penală a menţinut norma derogatorie în materie potrivit căreia apelurile în această materie sunt de resortul ocolului.

Tribunalul adoptând acest punct de vedere, s'a ivit conflict negativ de necompetenţă ce s'a trimis, spre deslegare, Curţii de apel din Bucureşti.

Procesul arhiepiscopiei Chişinăului

Am scris la timp că I. P. S. S. mitropolitul Gurie al Basarabiei a făcut acţiune în contencios contra deciziei ministeriale (a Cultelor) prin care s'a dispus separaţiunea averii arhiereşti a mitropoliei şi arhiepiscopiei cu scaun în Chişinău — administrată exclusiv de vlădica Basarabiei — de averea eparhială, administrată de organele legale organizate prin legea şi statutul bisericii naţionale.

Curtea de apel de resort a respins însă ca nefondată acţiunea.

S'a făcut de aceea recurs în casare, desbătut în trei şedinţe şi asupra căruia s'a deliberat îndelung.

Inalta Curte de Casaţie s. III s'a pronunţat Miercuri şi asupra acestui recurs, respingându-l ca fără temeiu.

Prădătorii primăriei Botoşani definitiv trimişi in judecată

Inalta curte de casaţie s. III a respins, ca nefondat, recursurile făcute de: I. ROMANESCU, fost primar al Botoşanilor, I. CONSTANTINESCU, fost caser central al comunei; CONST. VASILIU, succesorul precedentului după pensionarea acestuia; C. BOTTEZ, fost şef contabil; TEODOR NINEACA, fost conductor tehnic edilitar; şi VLADIMIR MARFIEVICI, fost conductor al lăptăriei municipale.

Recurenţii atacă decizia Camerii de acuzare a Curţii de apel din Iaşi, prin care s'a confirmat ordonanţa definitivă a magistratului instructor din trib. Botoşani ce i-a trimis pe toţi în judecata tribunalului corecţional local ca autori ai fraudelor, de multe milioane, făptuite în avutul primăriei.

Inculpaţii pretindeau că instrucţia s'ar fi făcut cu nerespectarea dreptului lor la apărare, comisă prin aceea că li s'au refuzat martorii propuşi în descărcare.

Inalta Curte respingând recursurile a hotărît că această susţinere e neîntemeiată.

Doctor in litere... cu patru clase primare

D. jude instr. Istrătescu, al cab. 3, a lansat Miercuri mandat de arestare — ce a fost confirmat, imediat, de tribunal — contra lui Tănase G. Ion, de fel din comuna Bărbăteşti (Gorj), învinuit de fals şi furt.

Furtul e ordinar şi mărunt (un rând de haine „găsit" spânzurat pe fringhie, la uscat, în curtea... apropelui său).

Falsul însă iese din comun.

Numitul voind să intre în serviciul ţinutului Bucegi şi aflând că trebue să fie cel puţin licenţiat, a ţinut să depăşească condiţiunile minimale cerute de legea administrativă în ce priveşte titlurile şi a produs acte că e nu numai licenţiat, dar chiar doctor al facultăţii de litere şi filosofie din Universitatea Clujului.

Numai că ambele acte erau false.

Falsul s'a descoperit la verificarea atentă a documentelor.

Cu acest prilej s'a mai descoperit că respectivul nu era decât titrat al cursului primar rural.

Se extind cercetările in afacerea exproprierii frauduloase din Tg.-Ungheni

D. jude instr. Doicin, al cab. 3, a continuat Miercuri toată ziua cercetările în afacerea xproprierii frauduloase a imobilului Glavce din Tg.-Ungheni.

A audiat, îndelung, pe prevenitul *I. Păscăluţă* pentru verificarea celor două aserţiuni lansate în vreme-ea din urmă de acesta spre a justifica irosirea milioanelor ce i s'au cuvenit din copioasa pradă stoarsă din avutul statului.

Precum se ştie, Păscăluţă a pretins mai întâi că... prima de bani ce i s'a atribuit, i-a luat-o o doamnă din Bucureşti.

S'a dovedit însă că afirmaţia e inexactă.

Apoi a susţinut că toţi banii s'au pierdut la ruletă la Sinaia.

Magistratul instructor, însoţit de d. procuror Nic. Panaitescu, a scrutat atunci şi această justificare, operând o reconstituire a faptelor — în prezenţa inculpatului — chiar în localul cazinoului din Sinaia.

Cercetarea a fost concludentă: fiindcă s'a stabilit că Păscăluţă habar n'avea măcar de aşezarea cazinoului necum de jocuri, de fise, de ruletă, etc.

A căzut astfel şi acest amănunt al apărării.

S'au luat apoi ultimele declaraţiuni co-inculpaţilor arestaţi deodată cu Păscăluţă, adică: lui *Octav Petrescu* şi lui *D. Turtureanu* — după care dosarul s'a restituit parchetului spre a aviza la schimbarea calificării faptelor lor, din rechizitoriul iniţial al parchetului trib. Iaşi (urmând ca, în temeiul rechizitorului suplimentar, să se emită împotrivă-le noui mandate de arestare.

❖

D. jude. Doicin a reluat ancheta asupra altui aspect — inedit — al traficurilor cu exproprierile, audiind, în această privinţă, pe informatorii d. P. Şerban, din com. Şerbăneşti, judeţul Olt; grefier Turlea, din trib. Olt; notar public Văluţă, avocat Panaitopol şi Marin Ilinca, membrii în consiliul de administraţie al C. F. R. ş. c.

Insfârşit, s'au ascultat numeroşi martori de fapt în legătură cu exproprierea moşiei Nacian.

Ancheta continuă.

Escrocherie in convenţiuni

D. proc. Panaitescu a deschis Miercuri acţiune publică pentru escrocherie în convenţiuni, contra comerciantului Willy Marcovici (firma „Produsele Naţionale", din str. Alba Iulia 9) şi a trimis dosarul la instrucţie pentru desăvârşirea anchetei judiciare.

Inculpatul este învinuit că a cedat — încasând preţul convenit — mai multe creanţe, în valoare importantă (reclamantului inginer Pălărieru) pe cari însă le mai încasase odată înainte de săvârşirea cesiunei înşelând astfel pe cesionar.

Procesul fraudelor băncii „Dealul Spirei"

Curtea de apel s. II — formată cu d-nii preşedinţi Cezar Dristoreanu, cons. Victor Şerbănescu, cons. Al. Procop Dumitrescu şi procuror C. Bădescu—s'a pronunţat Miercuri în procesul fraudelor săvârşite în dauna Băncii Naţionale a României de patronii băncuţei falite „Dealul Spirei" de pe calea Rahovei.

Inculpaţii au fost osândiţi de prima instanţă ,precum urmează: directorul STELIAN BELLU, la patru ani închisoare corecţională; contabilul-şef MIHAIL DUMITRESCU, la trei ani închisoare; administratorii PAUL MAVRODIN, STELIAN IONESCU şi ROMULUS GHESZO, zis GHEŢU, la câte un an; casiera ELENA STELIAN BELLU, soţia primului, tot la un an; iar funcţionarele mărunte FLORICA şi MARIA NICULESCU, la câte 6 luni.

Curtea a respins apelurile ca neîntemeiate, confirmând astfel sentinţa tribunalului s. II.

Frantz Mattias

Cabinetul 9 a început eri ancheta unor noui plângeri făcute contra antreprenorului de lucrări Frantz Mattias, falit fraudulos, condamnat de tribunal şi judecat la Curte pentru numeroase escrocherii „sistem locuinţe ieftine".

Deşi falit şi osândit pentru o nesfârşită serie de escrocherii, Frantz Mattias e învinuit că şi-a reluat totuşi activitatea de constructor şi vânzător de case ieftine, spre a-şi frauda clientela.

Cercetările urmează intens.

Diverse

Trib. Ilfov s. IV, a amânat pe mâine pronunţarea în procesul uriaşei contravenţii la legea comerţului de devize comisă de comerciantul Solo Weingartner din Cernăuţi.

*

Tribunalul Ilfov s. IV, a condamnat Miercuri la 6 luni închisoare pe agentul de urmărire al percepţiei IV fiscală Ion Pană învinuit că şi-a însuşit oarecari sume provenind din chiriile încasate în contul mandantei sale, proprietara reclamantă Iulia Biro.

—xxx❖xxx—

O troiţă
în amintirea unor eroi

Vălenii de Munte 9 Noemb.

O troiţă a fost sfinţită de ziua sfinţilor „Mihail şi Gavril", în comuna Gura Vitioarei, aproape de biserică, să amintească celor cari intră în casa Domnului, că datoresc traiul tihnit de azi, celor 38 eroi din comună, ce şi-au jertfit, acum 20 de ani, viaţa pentru patrie şi neam.

Troiţa a fost ridicată de micii străjeri ai stolului, cari au adus pentru această înfăptuire banul dăruit de cel cu stare, ca şi de cel lipsit.

Au isbutit, străjerii, din acest sat, cu însufleţirea lor, să aducă un prinos de recunoştinţă curat şi preţios, eroilor ce nu pot fi uitaţi.

Au vorbit despre însemnătatea înfăptuirii şi despre faptele de arme ale eroilor pomeniţi, d. colonel Sava Tănăsescu, fost luptător; părintele Mircescu, preotul comunei şi d. Nicolae Bănică, directorul şcoalei şi comandantul stolului de străjeri.

Cele mai frumoase reportagii,
însoţite de fotografii de artă,
le găsiţi în
Ilustraţiunea Română
Numeroase actualităţi
şi pagini de specialitate